

Шаҳримизда уй-жойларни тез ва сифатли бунёд этишда қурилиш ташкилотларининг ҳиссаси катта. Чунки 2000 йилгача қўлаб оилалар уй-жой муаммосини ҳал этишлари керак. Шунинг учун ҳам тўзилган «Узуйжойжамгармабанк» орқали жуда қўлаб оилалар уй олишга эга бўлишаётир.

Биз қурилиш ишлари билан танишиш мақсадида Чилонзор даҳасининг 19-мавзоега бордик. Фикримиз тасдиғи сифатида бу ердаги уйларнинг ҳам буюртмачиси «Узуйжойжамгармабанк» давлат ҳиссдорлик жамияти. Бизга ўзини Рустам Аевзов деб таништирган йигит қурилатган 1-уйнинг иш юритувчиси бўлиб, шу кунгача амалга оширилган ишлар ҳақида қуйидагиларни гапириб берди:

— Ишимизнинг асосий қисми бошқа таъминотчиларга ҳам боғлиқ бўлганлиги сабабли кўпроқ елиб-югуришга тўғри келади. Албатта қурилиш ишини

ка, домино ўйнаб, ҳордик чиқариш имкониятлари бор. Сабаби бошқарма-мишда 24 нафар ишчи бўлса, улар турли ёшда. Шунинг учун ишдан ажралмаган ҳолда ўзаро спорт мусобақалари ҳам ўтказиб турамыз. Қилаётган ишларимизнинг ҳаммаси ўз ўрнида бўлишига қўл йилдан бери қурилишда ишлаб келаётган Ҳикмат Тожионов, бригадир Собир Абдуқодиров, Файзулла Бегматов, Игор Протопопов, Гена Чункинлар қўл ёрдам беришади. Ўз маслаҳатларини аямай ёшларга иш ўргатадилар. Шунингдек, биз қурувчиларнинг энг яқин кўмакчиси — бу



Сергелидаги 5-хўжалик ишбилармонлари бўш ётхисобидидаги уй-жойлардан фойдаланиш корхонаси чикариш цехини очишди.

Бугунги кунда пойтахтимизнинг Амир Темур кўчасида олиб борилаётган кенг қўламли қурилиш-таъмирлаш ишларидан шунинг пайкаш мумкинлиги, ҳадемай унинг янги чиройига гувоҳ бўламиз.

Бу ерда иш икки сменада ташкил этилган бўлиб, шаҳар капитал қурилиш бошқармаси ишчи-хизматчилари, «Сувос» трести ходимлари ва қурувчиларни учратишнинг мумкин. Кўчадаги трамвай йўли қайта қурилмоқда. 6 километрга қўзилган йўлга ас-

вора ва ёзги қаҳвахона бунёд этилади. Юнусобод тумани ҳокимлиги биноси ёнида эса 9 қаватли, 128 хонадонга мўлжалланган турархона биносига пойдевор қўйиш ишларини 2-ўйсозлик комбинати қурувчилари амалга оширишмоқда.

Қурилиш

КўЧАНИНГ ЯНГИ ЖАМОЛИ



фалът ётқиши ишларини «Шаҳарқурилиш» трестининг 4-қурилиш-таъмирлаш бошқармаси бунёдкорлари олиб боришмоқда. Шу билан бирга бу кўчадаги эски иморатлар ҳам замонавий кўринишда таъмирланмоқда, янги-янги бинолар қад ростламоқда. «Қозғоғистон» кинотеатри ёнида жойлашган 3 қаватли бино тўла таъмирдан чиқарилди. Энди у «Узуйжойжамгармабанк»нинг туман бўлими ходимлари ихтиёрига берилади. Шунингдек, бу бино атрофидаги 5 минг квадрат метр майдон «Тошметроқурилиш»нинг 2-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари томонидан ободонлаштирилмоқда. Бу жойда фав-

— Келажакда бу жойда Амур Темур даҳаси қад ростлайди, — дейди комбинат бош геодечиси Е. Королёв. — Биз бу ерда 7 та 9 қаватли уйлар қуришни режалашамиз. Бу уйлар 3-4 хонали бўлиб, биноларнинг биринчи қаватида хизмат кўрсатиш хоналари жойлашади. Шохқўчадаги қайта қуриш ишлари ҳамда янги бино қурилишининг биринчи навбати Мустақиллигимизнинг 7 йиллиги арафасида ниҳоясига етади.

Шарофат БАХРОМОВА.
СУРАТДА: Амир Темур кўчасида қурилатган Бизнес маркази биноси.

Рашид Галиев олган сурат.

Ҳамкорлик

ЭЛЧИХОНА ТУҲФАСИ

Тошкент Давлат юридик институтини қошида БМТнинг қочқоқлар ишлари бўйича ваколатли Олий Комиссариининг Тошкентдаги ваколатхонаси ҳамкорлигида очилган «Инсон ҳуқуқлари ва гуманитар ҳуқуқни ўрганиш маркази» томонидан мамлакатимизда халқаро инсон ҳуқуқлари соҳасида салмоқли ижобий ишлар олиб боришмоқда. Марказ томонидан ўтказилаётган тадбирлар, халқаро семинар ва конференциялар шулар жумласидандир. Марказда инсон ҳуқуқлари бўйича жаҳон таъмирларида ягона бўлган махсус кутубхона ташкил этилган.

Кўни кеча ушбу кутубхонага Буюк Британиянинг Ўзбекистондаги элчихонаси томонидан 5 минг АҚШ доллари ва тенг 70 га яқин китоблар туҳфа қилинди. Марказнинг мазкур оммавий кутубхонасидан яқин икки йил ичида ўн мингдан зиёд ўқувчилар фойдаланиб келмоқдалар. Кутубхонада инсон ҳуқуқлари бўйича жаҳон таъмирларида асосида тўпланган маълумотлар ва ахборотлар жамланган китоблар мавжуд. Ушбу масалаларга қизиққан барча китобхоналар учун марказ кутубхонаси ашиклари ҳамиша очик.

Буюк Британия элчихонасининг ушбу бебаҳо китобларни кутубхонага тақдим этиши талабаларнинг инсон ҳуқуқлари бўйича жаҳон таъмирларида яна ҳам кўпроқ баҳраманд бўлишлари учун имкониятларини қўлайтиради.

Очил ҲАЗРАТОВ.

Шаҳар ҳужалиғи

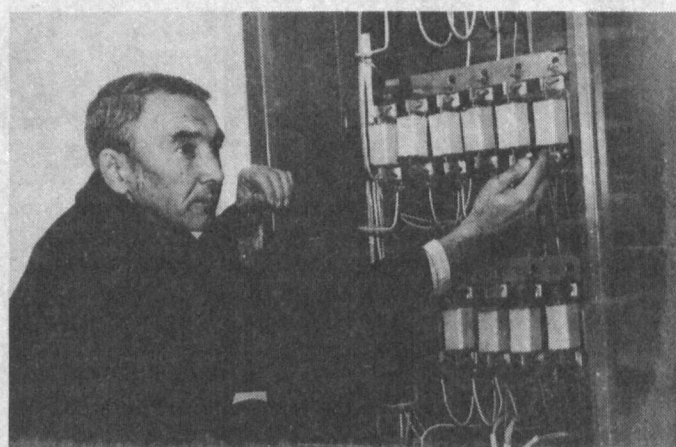
ЎЗЛАРИ ТАЙЁРЛАШМОҚДА

Эндиликда бу цехда йўлаклар учун керак бўладиган эшиклар, кранлар учун турли-туман қувурлар тайёрланади.

Цехимизга токарлик дастгоҳини ўрнатганимиздан сўнг иккиламчи нарсаларнинг барчасини, сантехника маҳсулотларини ўзимиз тайёрлаганимизда ишмизнинг фойдали эканлигини яққол сездик, — дейди цех бошлиғи Маъмур Охунов. — Бундай цех туманимизда ягона бўлиб,

эндиликда турли хил жиҳозлар учун бошқа корхоналардаги ҳамкасблар ҳам буюртма беришмоқда.

Биз шу кунгача токар Олег Шокиров, электрчи Анвар Анорбоевлар билан бирга ўзимизга қарашли Сергели 8 ва 8а даҳасидаги баланд уйлари таъминлаш учун ишлатиладиган барча жиҳозларни тайёрлаб қўйдик. Айни вақтда буюртмаларни ҳам бажаришга ҳозирлик қўяпмиз. Гули АБДУЛЛАЕВА.



СУРАТЛАРДА: (чапдан ўнгга) Олег Шокиров, Маъмур Охунов билан тайёр маҳсулотларнинг ўлчамини текширмоқда; пастда электрчи Анвар Анорбоев электр қуввати босимини назорат қилаётир.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Уй-жой қурилишига — давлат мадади

ПОЙИҲАСИ КЎРКАМ БИНОЛАР

ҳеч қачон битта бригада амалга ошира олмайд. Бизнинг ишда доимий ҳамкорлик ҳукмрон бўлмоғи керак. Чунки 2-ўйсозлик комбинати, банк ходимлари ва қурилиш материаллари ишлаб чиқариш корхоналари раҳбарлари ўртасида ўзаро ҳамкорлик бўлган тақдирдагина бизнинг ишларимиз ҳам яхши бўлаверади.

Биз қуриётган бу уй 9 қаватли бўлиб, лойиҳасининг кўркамлиги, хоналар ўлчамининг кенглиги билан ҳаммага маъқул келмоқда. Унинг лойиҳаси билан танишган вақтимизда хонадон эгаларига қалитларни ўзимиз топширишимиз ҳақида айтишганимизда ўзгача бир масъулият ҳисси уйғонган эди. Чунки 1 та уйда 36 та қаватга бўлиб, уларнинг ҳар бирига ўз қалитларини топшириш, албатта бизга билдирилган катта ишонч деб тушулганмиш ва шундай бўлиб қолади.

Айни вақтда биз сўнгги тиклаш ишларини олиб бораёلمиз. Биз билан бирга электрчилар, газчилар ҳам тегишли ишларини қилишмоқда. Тез кўнда комбинатимизга қарашли 31-пардозлаш қурилиш бошқармаси иш бошлайди. Қарабиски, иккинчи чорак охири, учинчи чорак ўртасида қалитлар хонадон эгаларига топширилиб, Мустақиллигимизнинг етти йиллиги арафасида ҳовли тўлири бошланади.

— Рустамжон, суҳбатимиз жараёнида уларнинг лойиҳасига алоҳида ургу бердингиз. Худди шунга ўхшаб уйлар Сергели-5, Тахтауул мавзелаарида ҳам қад ростлаган. Бу уйлардан уларнинг нима фарқи бор?

— Лойиҳаларнинг бир-бириндан фарқи томони шундаки айнан мана шу уй 3-5 хонали бўлиб, ҳар бир квартира 210 квадрат метрни ташкил этади. Айвонлари 1-қаватда ҳам бор. Унга қўшимча қуришти жойлари алоҳида. Бундан ташқари ҳозир шаҳримизда сув, газларни ҳисоблагич асбоблари ўрнатилиш таъжирбаси қўланилмоқда. Бу уйнинг ҳар бир хонадонига алоҳида-алоҳида ўлчамлар ўрнатилган. Албатта бу ўлчамлар ижобий самара беради, деган умидимиз.

— Ишчиларга яхши ишларини учун қандай шароитлар яратилган?

— Бизда иш икки сменада ташкил этилган. Биринчи сменанинг иши, айни кун қизиб турган вақтда тугайди. Иккинчи смена эса ярим тунга яқин. Мана шунинг ҳисобига олиб битта вогончани маийий хизматга мослаштирганмиш. Тушликда ва кечқурун иссиқ овқат қилиш, ювиниш, бироз бўлсада шаш-

кранчиларимиздир. 2-механизациялашган бошқарманинг кранчилари Флюра Иродова ҳамда Гуля Беймбетовалар уйларнинг тез қад қўтаришига яқиндан ёрдам беришаётир. Чунки юқори қаватга чиқариладиган бетон, арматура қоришмалари ва бошқа кераклик оғир нарсалар мана шу кранлар ёрдамида олиб чиқилади. Уларнинг иши жуда масъулиятли, сабаби юқоридан туриб ишлаш катта маҳорат талаб этади. Шу ўринда бир фикрни айтиб ўтмоқчиман. Бизларни ўйлантирадиган нарсаси кранлар ва уларнинг тролларининг эскилиги. Оғир юк ортиб юқори қаватга «қўтар» деб ишора қилмасу юк то жойига қўйилгунча қадар юрак ҳовучлаб турамыз. Шунинг учун мутасаддиларимиз кранларни янгиллаш, яъни замонавий технология асосида иш юритиш вақти келганлиги ҳақида уйлаб қўрайдиган давр келмадимикин?

— Биргина кранини эмас, бошқа ишларда ҳам ўзгариш, янгиланар асосида иш юритишда қурилишда ҳам кўп иқтисод қилинган бўлар эди, — деб суҳбатимизга қўшилди моҳир тикловчи Ҳикмат Тожионов. — Мана мисол учун лифт тўқиз қаватли бинода аҳоли учун жуда кераклидир. Агарда у ишдан чиқиб, таъмирлаш талаб этилгудек бўлса, унинг кўп жиҳозлари томда туради. Ушар томда турадиган нарсаларни ертўлага жойлаштириш ҳам бўлади. Бу биринчидан лифт ўрнатилган қурувчи, иккинчидан лифт созиловчига жуда қўлай бўлади. Агар шундай қилинса лифтни ўрнатиш учун 2 кун эмас, барча ишнинг 1 соатда бажариш мумкин. Бунинг мен ўз таъжирбамда синаб кўрдим. Шогирдларим Тўлқин Самиев, Жонибой Шоиёв, Собиржон Абдуқодировлар ҳам худди ўзимга ўхшаб иқтисодий йўллар билан ишлашга ҳаракат қилишгаётганини кўриб гўя қувонаман. 70-йилларда институтда ўқиб юрган кезларимда ўзим шогирд бўлганман. Аммо мени ҳам «устоз» деб қақширишди, деб ҳеч ўйлаб кўрмаган эканман. Бугунги кунга келиб ёшлар «Бизга маслаҳат бериб юборинг» дейишганда ўз устозларини ёдга олам.

Дарҳақиқат, устоз ва шогирдлар бамаслаҳат иш юритиб, зиммаларидаги бурчларини сифатли қилиб адо этишмоқда. 2-ўйсозлик комбинатининг 61-қурилиш бошқармасидаги ишлар ана шундай режаланиб қилиб ташкил этилган. Улар бунёд этаётган уйларнинг қалитлари тез кўнда ўз эгаларига топширилади.

Гулзода МАМБЕТОВА.

Акмал Икромов туманининг 3-тор кўчасидаги 40-уйда истикомат қилувчи уруш ногирони Ориф Зияметов тахририятга йўллаган хатига ўзи яшайдиган уй ва шу худуддаги бошқа хонадонларда ҳам газ босими камайиб кетганлиги тўғрисида шикоят қилган эди. Тахририят ушбу мактубда билдирилган фикрларга жавоб бериш учун шикоят хатини «Тошгаз» бошқармасига ва Акмал Икромов тумани ҳокимлигига йўллаган эди. Яқинда ҳар иккала жойдан ҳам жавоб мактуби олинди. Жумладан, уларда қуйидаги фикрлар билдирилади:

— «Тошгаз» бошқармаси фўқаро Ориф Зияметовнинг мактуби билан мўфассал танишиб чиқди. Унда билдирилган эътирозлар тўғри деб топилди ва бу ҳақда тегишли қарор қабул қилинди. Яна шунинг маълум қилимики, Акмал Икромов, Чилонзор ва Шайхонтоҳур туманларида газ босимини тўбдан яхшилаш мақсадида Тошкент автомобил халқа йўли бўйлаб 7,2 километр узунликда диаметри 530 миллиметр бўлган

ГАЗ ТАЪМИНОТИ ЯХШИЛАНАДИ

юқори босимли газ қувурини ўтказиш ишлари қизғин олиб боришмоқда. Ва бу қурилиш шу йилнинг иккинчи чораги охиригача ниҳоясига етказилади. Ана шунда хатда кўрсатилган худудларда газ босими нормаллашади.

Бошқарма бошлиғи С. БАШИРОВ.

«Акмал Икромов туман газ бошқармаси хат билан яқиндан танишиб чиқиб, қуйидагиларни маълум қилдики, туманимиз ва унга туташ Жўржоний маҳалласидаги айрим кўчаларда газ босимини меъёрлаш ва умуман туман маҳалла мавзелаарини газ билан таъминлаш тўбдан яхшилаш мақсадида «Тошгаз» бошқармасининг 1997 йилги жорий қурилиш режасига кўра

Ибн Сино мавзесидан «Бешқайрағоч» мавзесигача бўлган масофада таъмирлаш ва қайта қуриш ишлари олиб боришмоқда. Юқори босимли диаметри 530 миллиметрли 6 километр масофадаги газ қувурини тортиш лойиҳасидаги ишлар ниҳоясига етган, ушбу худудларда газ босими нормаллашади. Бундан ташқари Сакокий кўчасида ўрта босимли газ қувури қурилиб, Самоний, Маҳорат, Шароф кўчаларига газ тақсимлаш қурилмалари ўрнатилди.

Акмал Икромов туман газ бошқармаси бошлиғи А. КАРИМОВ.

Шунингдек, «Тошгаз» бошқармасидан А. Икромов тумани «Бешқайрағоч» маҳалласининг Ҳаким-

боев кўчасидаги 31-уйда истикомат қилувчи фўқаро К. Бойматовнинг мактубига ҳам жавоб олинди. Унда шундай дейилади:

«Сизнинг Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва «Тошгаз» бошқармасига газ босими пастлиги ҳақида йўллаган хатингиз билан яқиндан танишиб чиқдик. Хат юзасидан шунинг маълум қилимики, ҳақиқатан ҳам ўтган йилнинг декабрь ойидан бошлаб қишнинг совуқ келиши ва магистрал газ тармоғи ҳўжаликларидан рўй берган носозликлар туфайли худудларда газ таъминоти бир мунча пасайган.

«Тошгаз» бошқармаси Акмал Икромов тумани хонадонларини газ таъминоти билан яхшилаш мақсадида Ибн Сино мавзесидан Тошкент автомобил халқа йўли бўйлаб диаметри 530 миллиметрли 7,2 километр масофадаги юқори газ босимли тармоғи қурилиши жадал сўратларда олиб бориляпти. Ана шу қурилиш шу йилнинг иккинчи чораги охирида ниҳоясига етказилгандан сўнг, юқорида кўрсатилган худудларда газ таъминоти яхшиланади.

Бошқарма бошлиғи С. БАШИРОВ.

яқин кредиторлик қарзлари билан якунлади. Корхонанинг бюджет олдидаги қарзи 300 миллион сўмдан ҳам ошиб кетди.

Мамлакатимиз қишлоқ ҳўжалигини, айниқса пахтачиликни ривожлантириш республикамизнинг устувор йўналишларидан бири эканлиги бугун ўз-ўзидан аён бўлиб турибди. Бу вазифани амалга ошириш учун эса илгор, замонавий техника воситалари зарур, албатта. Президентимиз Ислам Каримов 1997 йил октябрь ойида корхонада бўлиб, тракторсозлар билан учрашувларида бу муҳим масалага алоҳида эътибор қаратиб, жумладан 3 ва 4 гилдиракли тракторлар ишлаб чиқаришни қўлайлаштириш кераклигини, бунда эса машинасоз олим ва мутахассисларнинг фаол ҳаракат қилиши, муҳим изланишлар олиб боришлари, тармоқ йўналишида катта ўзгаришлар ясаши лозимлигини таъкидлаган эдилар.

Биз тракторсозларнинг бугунги ишлари билан танишар эканмиз ишлар қўлами кўнгилдагидек эмаслигининг яққол гувоҳи бўлдик. Корхонада бозор талабини ўрганиш бўйича аниқ ишлар олиб бориляпти. Бу эса таъйёрланаётган тракторларнинг нафақат республикамиз ҳамда Марказий Осиё давлатларида, балки Ҳамдўстликнинг бошқа давлатларида ҳам харидорлигини таъминлашга имкон бермаяпти. Натижа шунинг кўрсатмоқдаки, йилга 25-26 минг дон трактор ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган жамоада бу йил 5600 дон трактор ишлаб чиқариш режалаштирилган ҳолос. Бу қанчадан қанча маблағ эвазига сотиб олинган дастгоҳлар бекор туради, демакдир.

Корхонанинг тўла қувват билан ишламаётганининг асосий сабабларидан бири ҳозирги кунда деталлар ва ускуналар йўқлигида. Ундан ташқари двигател, шина ва электр жиҳозларнинг четдан келтирилиши оқибатида тайёр тракторларнинг нархи ошиб кетмоқда. Шу сабабли ҳам деталларни, тракторларнинг маълум қисмларини ўзимизда ишлаб чиқариш йўллари ахтариш зарур.

— Тракторларимизни харид қилишга ҳеч кимда маблағ йўқ, — деди корхона техника директори Игорь Великий. — Албатта харидор нақд бўлмагача...

Бу гаплар қўрилиб турибдики, корхонада талаб ва эҳтиёж, бозор ва харидор муносабатлари ҳам тўғри йўлга қўйилмаган. Сабаби эса тракторларнинг асосий харидори «Ўзқишлоқтаъминот-таъмир» жамоаси бўлиб, у жамоадан сотиб олган тракторларни ҳўжаликларга сотади. Ҳозирча корхонанинг ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотларини ташкилот ва қишлоқ ҳўжалик корхоналарига тўғридан-тўғри сотиш йўлида деярли изланишлар олиб бориляпти. Бизнингча буларнинг бари тўпланиб охир оқибатда тракторсозлар жамоасининг оғир аҳволга тушиб қолишига сабаб бўлмоқда.

Шарифа ИЛЁСОВА.

Хат босимаси ҳам...

боек кўчасидаги 31-уйда истикомат қилувчи фўқаро К. Бойматовнинг мактубига ҳам жавоб олинди. Унда шундай дейилади:

Марказий Осиё азалдан илм-фан ва маданиятнинг қадимий ўчоқларидан бири бўлиб келган. Бу ўлка алломалари жаҳон маънавий хазиналарини ўз қашфийотлари ва ўлмас илмий асарлари билан бойитдилар. Халқимизнинг машҳур кўлэзма ёлғорликлари, улуг доғишма-ндларнинг асарлари бундан гувоҳлик беради. Ана шундай беназир олимлардан бири Исмоил ал-Бухорий эди.

Исмоил ал-Бухорий ислом фани оламининг марказларида ҳадис илми билан бирга фикҳдан ҳам таълим ва сабоқ олиб, ўз навбатида ўрганган ва тўплаган илмларидан толибларга дарс ҳам берган. Буюк аждодимизнинг ақин устозлари бўлган. Ўз устозларидан ўқиб ўрганишлари натижасида 600 минг ҳадис тўплаган. Шулардан 100 минг «сахийх», 200 минг «ғайри сахийх» ҳадисларини ёддан билганлар. Ўша даврдаёқ ҳадис илмида имом Бухорийга тенг келадиган бирор олим бўлмаган.

Кўп йиллик тинимсиз изланиш, ижод

Имом ал-Бухорийнинг 1225 йиллиги олдидан

ИЛМДА ПОРЛАГАН ЮЛДУЗ

ва ўрганиш натижасида ҳадис илмининг буюк билимдони Имом ал-Бухорийнинг «Ал-Жомеъ ас-Сахийх» («Ишончли тўплам») номли тўрт жилдан иборат ҳадислар китоби яратилиб, Қуръон Каримдан кейинги муқаддас манба сифатида асрлар оша ўрганилиб келинмоқда. Бу ноёб ҳадислар китобига буюк алломанинг ўзи тўплаган 600 минг ҳадисдан 7275 та саралангани киритилган. Имом ал-Бухорийнинг буюк хизмати шундан иборатки, у ҳазрати пайғамбар алайҳиссаломга мансуб бўлган ҳадисларни тўплаб, уларнинг сахийх — тўғри ва ҳақиқатан ҳазрат пайғамбар алайҳиссаломга тегишли бўлганларини илмий асосда саралаб, маълум бир тартибга солиди.

Ҳадис илмининг буюк билимдони Имом ал-Бухорий 30 га яқин китоб ёзганлар. Шулардан 23 таси бизнинг доримизга етиб келган ва улар ҳозирги кунда жуда аҳтиёткорлик билан сақланиб келинмоқда ва ўрганилиб, таржима қилинмоқда.

Имом ал-Бухорийдан қолган бой илмий мероси бутун дунё, жамеи мусулмон мамлакатлари ҳам зўр ҳавас, иштиёқ билан ўрганмоқдалар. Олимнинг ўлмас асарлари турли тилларга қайта-қайта таржима қилинмоқда.

Жумладан, Буюк Британиянинг Оксфорд университети йирик исломшунос мутахассиси Имом ал-Бухорий Марказининг раҳбари Босил Мустафо раҳбарлигида кенг йўналишдаги ишлар олиб боришмоқда. Ҳозир бу ерда ислом дунёсининг ижтимоий, маънавий масалаларини ўзида акс эттирган бир неча илмий китоблар нашр этилган. Ватандошимиз Имом Исмоил ал-Бухорийнинг ҳаёти ва бой мероси барча тадқиқотларнинг асосини ташкил этади.

Яна бир йирик исломшунос олим, асли ҳиндистонлик, ҳозирда Оксфорд университети исломшунослик марказининг мударриси Муҳаммад Акрам ҳамда Саудия арабистонлик Суриянинг ар-Риёд шаҳридаги Ислам диний олийгоҳи ўқитувчиси доктор Шайх Абдул Фаттох Абу Фуддалар Исмоил ал-Бухорий меросини ўлғанишдек хайрли ишга ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшиб келмоқда.

Исмоил ал-Бухорийнинг меросини бугунги кунда ўрганаётган марказлар Буюк Британия, Америка Қўшма Штатлари, Саудия Арабистони, Индонезия ва Ҳиндистонда ишлаб турибди.

Бутун мусулмон дунёсига маълум ва машҳур бўлган доғишмад аллома аждодларимизнинг муборак номлари тикланаётганлиги, бой мероси мусулмон дунёсида ўрганилаётганлиги бизни жу-

да қувонтиради, албатта.

Ҳадис илмининг буюк билимдони Имом ал-Бухорийнинг хизматлари улкан эканлиги жаҳон исломшунос олимлари томонидан эътироф этилмоқда.

Исмоил ал-Бухорий мусулмон дунёсида порлаб турган бир юлдузидир.

«Мен ул каби (Имом ал-Бухорий каби) бошқа бирор алломани учратмадим. Худо уни пайғамбар умматларининг беағи қилиб яратган».

Имом ат-Термизий.

«Ҳадисларни ўрганувчи ҳар бир киши унинг «Сахийх»ига ишончли манба сифатида мурожаат этади, унинг ўзини эса бу илмининг султони деб билади.

Ханна ал-ФАХРИ.

«Осмоннинг кўк гўмбаси остида ҳадисшуносликда ва ҳофизликда ул каби бошқа аллома йўқдир».

Ибн ХУЗАЙМА.

«Имом Бухорийнинг тенги дунёда йўқдир».

Ибн МАДИНИ.

«Имом Исмоил ал-Бухорий тугилиб ўсган, ул буюк зотнинг хоки қўйилган тупроққа қадам қўйганимдан ўзимда йўқ шодман. Ал-Бухорийнинг муборак қабрларини зиёрат қилиш аввал-азалдан ислом дини, фан ва маданият маркази бўлган Бухоро, Самарқандга таширф буюриш мен учун катта оруз эди. Оллоҳга минг қатла шуқлар бўлсинки, мақсадимга эришдим. Билсангиз, мен буюк азизу авлиёлар маскани бўлиши Бухорою Самарқандни ўз она юртимдаги Дехли ва Бомбейда ҳам устун қўраман».

Муҳаммад АҚРОМ, Буюк Британия Оксфорд университети исломшунослик марказининг мударриси.

«Имом ал-Бухорий мақбарасини кўриб зиёрат қилиш менинг энг улуг орузим эди. Ниятимга етганимдан чексиз ифтихорданман. Бу ерда мадраса очилгани мени янада хурсанд қилди. Унда таҳсил олаётган толиблар яхши мусулмонлар бўлиб етишадилар, деб ўйлайман».

Хусайн ШЕРОЗИЙ, Чикаго университетининг профессори.

Ҳа, ватандошимиз улуг ҳазрат хокини авайлаш, мақбарасини обод этиб, руҳини шод қилиб, бебаҳо-илмий меросини кенг тарқатаётганлигидан ҳам дунё эътиборини кун сайин ўзига тортмоқда.

Шу йил сентябрь ойида Самарқандда ўтказилган мусулмон дунёсидаги катта анжуман-ҳадис илмининг султони Имом ал-Бухорий даврини, унинг илмий меросини бутун дунёда янада теран, кенг миқёсда ўрганиш учун катта имкониятлар яратди.

Буюк аждодимиз — ҳадис илмининг даҳоси Имом ал-Бухорий бизга қолдир кетган бой маънавий мерос авлодларимизни бундан кейин ҳам улуг инсоний фазилатлар руҳида тарбиялашдек олижаноб мақсад йўлида хизмат қиларади.

Йўлбошимиз Ислам Каримов таъкидлаганларидек: «Халқимиз умуминсоний маънавиятга ва умуман башариёт ривожига катта ҳисса қўшган, ислом динининг, Шарқ фалсафасининг ўчмас қадриятларини бугунги авлодларга мерос қилиб қолдирган буюк аждодлар номи абадул-абад сақлайди».

Гулсара ОСТОНОВА, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Шарқшунослик институти кўлэзмалар бўлимининг катта илмий ходими, тарих фанлари номзоди.

Парда ортидаги бола-жонларнинг юзларидаги бир олам қувонч, тарбиячилар чехраларидаги хаяжонни кўриб, болалик-ка кайтгинг, жажжиларга жүр бўлгинг, уларга қўши-либ кийкириб қулгинг келади. Машқ қилаётган гу-руҳ олдида бордик.

— Отинг нима? — сўраймиз жаж-жа болакайдан.

— Костя, — жавоб берди у.

— Ўзбекча биласанми?

— Ҳа, боғча олам ўргатапти.

— Ҳозир қанақа шеър айтасан?

— Ўзбекча «Мустақиллик» деган шеърни.

Костяннинг бироз қийналса-да, ўзбекча берган жавоблари бизни қувонтирди. Атрофимизни ўраб турган турли миллатга мансуб бола-жонларнинг барчаси қўлларини кўксиларига қўйиб «Ассалому алайкум» дейишди. Қалбим бир олам фахрга тўлди.

— Болалар, саҳнага! — Тарбия-чининг овози жажжиларни серка-лантирди.

Биласанми?

УММОН ТАҒИДАГИ КЕМАЛАР

Америкалик уммоншунослар Рихтиер ва Териларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, жаҳон уммонлари тағида миллиондан ошқ ҳар хил кемалар бор. Бу маълумотларга антик даврларда ҳалокатга учраган кемалар ҳам кирди. 1902 йилдан бери ҳар йили ўртача 400 кема уммонга чўккан экан.

78 ЁШДАГИ «ОШИҚ»

Брюсселдаги никоҳ маросимлари маҳкамаларидан бири ошиқу бекор бўлиб қолганларнинг муҳаббат изҳор қилиб ёзган хатлари қўриқ-танловини ўтказди. Ҳар бир хатни синчковлик билан текшириб чиққан ҳакамлар ҳайъати бир овоздан Кристиан Мауренини қўриқ-танлов ғолиби деб топишди. Қизқарлиси шундаки, қўриқ-танлов ғолибининг ёши 78 да бўлиб, умрида биронта ҳам аёлни севмаганига ҳамда умуман турмуш қурмаганига иқдор бўлган.

ГАРОЙИБ СОАТ

Шанхайлик ишбилармон уста Мей Чжун оламнинг исталган нуқтасида маҳаллий вақтнинг кўрсатадиган соат кашф этди. Халқ ижодкорлари бутунхитой қўриғида бу соат томошабинларнинг олмишига сазовор бўлиб, Мей Чжун махсус совға билан тақдирланди.

Қидирбой ТУЛАБОВ.

Ҳа, яқинда Миробод туманига жойлашган Индира Ганди номли маданият саройида боғча тарбияланувчиларнинг «Ўзбек тили фестивали» деб номланган анжумани бўлиб ўтди. Анжуманда туманда фаолият кўрсатаётган 25 та боғчалар ўртасида ғолибликни қўлга киритган 32, 506,

бир неча йилдан бери анъанага айланган бўлиб, ўзининг гувоҳи бўлганнингиздек кичкинтойлар боғчада ўзбек тилидан олган билимларини намойиш этадилар ҳамда ўз кўзлари билан кўриб, уни ўрганиб, нафақат тилимизга, балки миллий урф-одат ва қадриятларимизни эъзозлашга,

«Давлат тили ҳақида»ги Қонун — амалда

ЎЗБЕК ТИЛИ ФЕСТИВАЛИ

383, 338, 422-болалар муассасалари кичкинтойларнинг ўзбек тилини қандай ўрганаётганлиги намойиш этилди.

— Халқимизда «Юз марта эшитгандан кўра бир қарра қўрган афзал» деган нақл бор, — дейди туман халқ таълими бўлими мудири Лазиз Абдураҳмонов. — «Давлат тили ҳақида»ги Қонун қабул қилингандан буён туманимизда истиқомат қиладиган русийзабон ва бошқа миллатдан бўлган мактаб ўқувчилари ва боғча тарбияланувчиларига тилимизни ўргатишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Бугунги ўтказилаётган фестивалимиз

уни яхши тушунишга интиладилар.

Ҳақиқатан ҳам боғча болаларининг ўзбек тилида бурро-бурро айтаётган шеър ва қўшиқлари, саҳна томошалари бу муассасаларда давлат тилини ўрганиш яхши йўлга қўйилганлигидан дарак бериб турибди. Айниқса, 482- ҳамда 32-боғча тарбияланувчиларининг чиқишлари барчанинг дилига завқ бағишлаб, ота-оналар ва мураббийларга яхши кайфият бахш этди. Уларнинг мустақил Ўзбекистонимиз, байроғимиз, мадҳиямиз, Наврўз ҳақидаги шеър ва ашулалари, тез айтиш ва топишмоқлари, ўзбек халқ эртакларидан олинган то-

мошалари давлат тилини ўзлаштиришдаги муваффақиятларидан дарак бериб турибди.

— Болага ёшлигидан нимани ўргатсанг шунини ўрганади, — дейди 482-боғча мудириси Нина Обухова. — Ҳар йили ўзбек тили фестивалига қатнашиб муваффақиятларга эришишимиз боиси эса жамоамизда тарбияланувчи турли миллат болаларини давлат тилини ўрганишга қизиқтира олишимиздир. Боғчамизда ўзбек тили бурчаги ташкил этилган. Кичик гуруҳлардан бошлаб ўзбек тилини ўргатишга киришамиз. Болалар ўзбек тилидаги шеър ва топишмоқларни аввало маъносини англаб, сўнгра ижро этишади. Биз болаларга ўзбек урф-одатларини ҳам ўргатамиз. Тугилиб ўсган Ватанимнинг тили ва урф-одатларига ҳурмат билан муносабатда бўлиш лозимлигини ўқидириб бора-миз.

Томошабин ва қатнашчиларга яхши кайфият бахш этган бу тадбир сўнггида туман «Соғлом авлод учун» жамғармаси раиси Муҳаббат Ражабова ғолибларга совғалар топширди.

Шоҳида БОБОЕВА.

Мамлакатимизнинг санъат ва маданият даргоҳлари орасида Республика Сатира театри ўзининг бетакор йўли ва юқори макеига эга бўлган ва ҳақиқатда томошабинлар эътиборини қозона олган маънавий масканларидан ҳисобланади. Бизнинг мақор театр директори Мавлон Хўжаев билан суҳбатимиз театрнинг ютуқлари, муаммолари, бугунги ва эртаси ҳақида бўлди.

— Мавлон Абдурахмонов, халқимизда «Унта бўлса ўрни бошқа» деган нақл бор. Шу жиҳатдан олганда Республика сатира театрини бошқа маданият ўчоқларидан фарқлаб турадиган ўзига хос хусусиятлари ҳақида сўзлаб берсангиз.

Ҳақиқатан ҳам ҳозирда юртимиздаги театрларнинг ҳар бири ўз услуби, йўналиши, ўз репертуари ва томошабинига эга. Бизнинг Сатира театрининг 1985 йилда ташкил топган бўлиб, мана 13 йилдирки, барча вилоятлар, туман ва қишлоқлар аҳолисига маданий хизмат кўрсатади. Демак, моҳиятан биз сайёр, кўча театр ҳисобланамиз. Утган йиллар давомида Россия, Украина, Белоруссия, Кавказ ва Болтиқ-буйи республикаларининг кўчма театрлари билан ижодий ҳамкорликда бўламиз. Шу мулоқотлар жараёнида кўча театр таҳрибасининг ютуқлари, сир-асрорлари ва бошқа сабақларини ўзлаштирдик. Айниқса Татаристон, Бошқирдистон, Доғистон, Арманистон ва Озарбойжон сайёр театрларининг фаолиятлари биз учун катта ижодий мактаб бўлди.

— Нима учун айнан «сайёр» йўналишини танлагингизлар?

— Театримиз ташкил этилган кунданок доимо халқ орасида бўлиш, қишлоқ аҳолиси-га маданий хизмат кўрсатиш театрининг муҳим вазифаси бўлиб қолди. Театримизнинг ўз биносига эга эмаслиги ҳам шундай йўл тутишимизнинг асосий сабаби эди.

— Чеҳра ҳудудлар, узок қишлоқлар, тоғли туманлар ва чўл-дашт аҳолисига хизмат кўрсатиш осон бўлмас керак, албатта.

— Театрларга бюджетдан ажратмалар ўз вақтида ва етарли миқдорда бериб берилмоқда. Унинг баракаси эса ўзинингизга, уни қандай саф эйтишимизга боғлиқ. Мустақил Республикаимизда истиқлолга-ча 30 та театр фаолият кўрсатган бўлса, бугунга келиб уларнинг сони 35 тага етди. Бу эса Президентимиз Ислам Каримовнинг маънавиятга бўлган чексиз эътиборларининг медаларидир. Ҳозирги кунда Сатира театрининг ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш имкониятлари ҳам ёмон эмас. Биз туман ва қишлоқларга гастролга борганимизда доимо чипталаримиз талаш бўлиб кетади. Ҳажвий спектаклларимизга томошабин жуда кўп келади. Бир йили Қашқадарёнинг Яқкабод туманидаги кичик бир қишлоқда «Қулгу кечаси» ўтказиб қайтдик. Орадан роп-роса беш йил ўтган тақдир тақозоси билан яна ўша қишлоққа бордик. Биз қишлоқ клубига кирганимизда унинг эшиклари бир неча йилгача туф-флоглик қолгани кўриниб турарди. Шунда мен клуб ходими: «Бу ерга охириги марта қачон одам кирганиди» деб сўрадим. У киши бир оз уйла-ниб турган: «Бундан 4—5 йил илгари Тошкентдан Сатира театри келганди, ўшанда очганимиз» деди. Бу нарсани каттиқ изтиробга солди. Биз ҳар бир гастролимизда энг кам 10—15 кун қишлоққа-қишлоқ юрамиз. Каярга томоша кўрсатгани бормайлик пул учун эмас, дастлаб эл учун келганимизни ёдда тутамиз.

— Тошкентдаги фаолиятларингиз ҳақида ҳам сўзлашсангиз...

— Пойтахтда бизни асосан корхона-ташкilotлар, илм масканлари, ўқув юртиларига турли байрамлар, юбилейлар,

қулги кечалари, театрлаштирилган тантанали маросимларни ўтказишга тақлиф этишади. Олий ва ўрта махсус ўқув юртиларида, мактабларда ёшлар тарбиясига оид пьесалар қўйилади. «Талим тўғрисида»ги Қонунда ва Қадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастурда ёшлар қамолоти ва ўқитувчининг обрў-эътиборини кўтариш масалаларига олоҳида эътибор қартилган. Мактабларда биздан устоз-мураббийлар шаънини тараннум этиш асарлар қўйиб беришимизни сўрашади. Репертуаримизда «Устозга таъзим» спектакли ва мактаб ҳаётидан ҳикоя қилувчи

нинг ечимини излашдан иборат бўлиши керак. Сиз айтган театрларнинг баъзиларида томошабинни қандай бўлмасин қудир-иш учун саҳна маданиятига зид бўлган «бепарда» сўзлари бе-малол ишлатиш, ўзбекона ахлоқ меъёрларига мос келмайдиган бемаъни қўлиқлар қилиш ҳо-лари кўпроқ учрамоқда. Битта қулгу, биргина ним табассум ҳам инсон тарбияси учун хизмат қилиши керак.

Биз энг аввало ўзбек театр-чилигининг олтин меросига айлиниб кетган, халқимиз биз-дан талаб қиладиган ва суёб то-мошалайдиган асарларни саҳна-

шилардан сўраб-суриштириб олиб, шу ернинг ўзидаёқ нуқ-сонларни танқид қилувчи ҳаж-яни яратиб, саҳнага олиб чи-қишга ҳаракат қиламиз.

— Бугунги драматургия-нинг аҳоли сиқинишча қан-дай?

— Очиги драматургларнинг ижодлари ҳозир илгаригидай сермахсул эмасдай. Улар са-тира ёзмай қўйишди. Театр учун пьеса ёзганда ёзувчи «те-атрда ётиб олиши» керак. Са-баби саҳнада, театрда режис-сёр, драматург, актёр бирга-ликда ишлаши керак. Ҳар бир пер-сонаж мусайя актёрнинг им-кониятлари, характери, ис-теъод кирраларини назарда ту-тган ҳолда яратилиши лозим. Шунинг учун асар актёрга атаб ёзилиши керак. Сойиб Хўжае-виз «Тошболта ошиқ»ни, Фани Аъзамовиз «Олтин девор»ни, Зайнаб Садриевасиз «Келин-лар кўзғолони»ни тасаввур этиш мумкинми?

Баъзи драматурглар ва ре-жиссёрлар кўпроқ саҳна безак-лари-ю декорацияларга қўпроқ эътибор беришга уринишади. Ваҳоланки, саҳна асари фақат ижро маҳорати билангина ти-риқдир. Театрда тугилган асар-нинг умри узок бўлишининг са-баби ҳам шу. Театримиз ре-жиссёри Ҳабибулло Файзиев актёрларга роль тақсимлашда доимо асар муаллифининг иш-тирокини талаб қилишдан чар-чаймайди. Драматурглардан Ҳайитмат Расул, Шароф, Бош-беков, Фарход Мусахонов ўз асарлари театр лаборатори-сидан ўтиб саҳнага чиқаю-дан театри тарқ этишмайди. Яхши асарларнинг ютуғи шун-даки, улар қачон яратилган-дан катъи назар қайси даврда бўлмасин, озгина сайқал бе-риб, замонавий руҳ ато этилса бас, яна ўз долзарблигини тик-лаб бораверади. «Парвона», «Сабил қолди», «Ўжарлар», «Олтин девор», «Отасининг қи-зи» каби асарлар шулар жум-ласидандир.

— Театрнинг тарбиявий аҳамияти ҳақида, унинг эътибордан четда қолиб ке-лаётган жиҳатлари ҳақида ҳам ўз мулоҳазаларингизни билдирсангиз...

— Ҳозир ҳар бир театрнинг олдида турган асосий вазифа янгича фикрлаш, янгича ишлаш ва ҳаёт муаммоларини шу кун нуқтаи назаридан талқин этиш! Энди ичкиликбозлар, хотинини уриб-сўқадиганлар, маошнинг пайпоқ ичига яшириб юради-ган эрлар ҳақида эмас, бугун-ги кунимиз учун долзарб бўл-ган муаммоларни акс эттириш, уларнинг илдинини топиш ва фоз этиш ҳақида қайғуриши-миз керак. Миллий классика, замонавий ўзбек муаллифла-рининг асарлари репертуарла-римизнинг мағзи бўлиши ке-рак.

— Театр ижодий жамоа-си ҳақида қандай фикр сўз...

— Ҳозир Сатира театрининг қулги ижодий жамоа сифатида гуллаган даври. Бизга ҳозир қулгаб чирсиллаб, ўт қачнатиб турган асарлар керак. Янги гапларга, катта муаммолар кў-тарилган ҳажвётга эҳтиёжи-миз қучли. Ўзбекистон халқ ар-тистлари Бахтиёр Ихтиёров, Ҳайрулла Саъдиев, Эргаш Ка-римов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистларимиз З. Исмоилова, Л. Тожиева, А. Тошкеновлар ҳамлуқимиз инти-зорлик билан кутадиغان, эл севган санъаткорлардир.

— Нима учун пойтахти-мизнинг энг катта, қўрқам-саройларида томоша кўр-сатмайсангизлар?

— Катта саҳналарда декора-ция, жиҳозлаш талаблари би-лан бизнинг имкониятларимиз ва пьесаларни қўйиш услуби-миз унчалик мос тушмайди. Лекин телевидение билан, ра-дио билан ҳамкорлик қилиш бизнинг энг эзгу тилаклари-миздан бири. Бизни телевиде-нига тақлиф этишса, зангори экран орқали қишларимиз 23 миллионлик халқимиз олдида-ги ижодий ҳисоботимиз, кўп йиллик меҳнатларимиз мева-си бўлур эди.

Алишер САЪДУЛЛАЕВ суҳбатлашди.

СУРАТЛАРДА: театр саҳна-сида ўйналаётган «Темир хо-тин», «Қароқчи ва қулга ханго-маси» томошаларидан лавҳа-лар.

Мирфозил ака физика-матема-тика фанлари номзоди, доцент. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, республикамизнинг та-ниқли математик олими. У акаде-мик Саъди Сирожиiddинов илмий мактабининг кўзга кўринган ваки-ли. Эҳтимоллар назарияси ва ма-тематик статистикага оид 70 дан ортиқ илмий мақолалар муалли-фи. АҚШ математиклар жамияти аъзоси. Унинг бевосита илмий раҳбарлигида 14 киши фан ном-зоди ва бир киши фан доктори ил-мий даражасига сазовор бўлган.

У киши 30 йил давомида Тошкент Давлат университетининг мате-матика факультетида сидқидилдан ёшларга риёзиёт сирларини ўргат-ди. Эҳтимоллар назарияси ва ма-тематик статистика кафедрасининг доценти, профессори лавозим-ларида фаолият кўрсатди. Сўнгра С. Сирожиiddинов номли лицей-ин-тернатга раҳбарлик қилди. Ҳозир лицейнинг математика муаллими бўлиб ишлаб келяпти.

Бундан ташқари Мирфозил ака Мирзаахмедов республикамиз мил-лий дарсликларини яратишда фаол қатнашяпти. 1998 йил лотин алиф-босида чоп этилган «Математика-5», «Математика-5. Масалалар тўп-лами», «Математика-6» каби ўқув қўлланмаларининг муаллифларидан бири. Бу китоблар қоракалпоқ, қо-бир, қирғиз, туркман, рус тиллари-га таржима қилинган ва мактабла-римизда ўқитиб келиняпти. Мирфо-зил ака инглиз тили ўқитувчилари билан бемалол инглиз тилида сўз-лашади.

Ўз умрини риёзиётга бағишлаб келаётган бўлса ҳам Мирфозил Мирзаахмедов газал шайдоси.

Одатда риёзиётчиларда бундай ху-сусят камдан-кам учрайди. Аммо, Мирфозил ака Алишер Навоийнинг «Жонимдаги «жим» ики «дол»-ингга

Ҳамшаҳарларимиз

КЕНГА КЕНГ ДУНЁ



фидо» матлаи билан бошланувчи ру-бойисини шундай таҳлил қиладилар-ки, бундан у кишининг буюк На-воийга чексиз муҳаббатини пайкаб олиш жуда осон

Рухатдан утин тартиби: №10. ♦ Буюрта Г.085. ♦ Хажми — 2 босма табоқ офсет усулда босилади. ♦ Когоз бичими А-2 ♦ Босмага топшириш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6. ♦ Шарқ» нашриёт матбаа-концеиони босмахонаси. Корхона манзили: «Буёк Туюн» к/часи. 41-уй